

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Преплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге преплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

МИ

ПЕТАР I

по милости БОЖЈОЈ и ВОЉИ НАРОДНОЈ

Краљ Србије

На предлог Нашег Министра унутрашњих дела, по саслушању Нашег Министарског Савета, а на основу члана 54. и 101. Устава земаљског, решили смо и решавамо:

Народна Скупштина састављена од Народних Посланика изабраних за скупштинску периоду: 1908., 1909., 1910. и 1911. годину, сазива се у други редован сазив на дан првога октобра ове године у Београду.

Наш Министар унутрашњих дела нека изврши овај указ.

17. септембра 1909. год.
у Београду.

П Е Т А Р С. Р.

Министар
унутрашњих дела,

Љ. Јовановић С. Р.

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за шефа лекара унутрашњег одељења чачанске окр. болнице I. реда Д-р. Михаила Радовића, лекара среза грузанског, по потреби службе, и

за лекара среза грузанског Д-р. Спиру Н. Димитријевића, лекара општине крагујевачке.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 15. септембра 1909. год. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за начелника друге класе округа нишког Љубомира Марковића, начелника исте класе округа крагујевачког, по потреби службе;

за начелника друге класе округа подринског Андреју Петровића, члана прве класе Пореске Управе;

за начелника друге класе округа врањског Петра Ђ. Благојевића, инспектора Министарства унутрашњих дела у пензији;

за начелника друге класе округа крагујевачког Живојина Пандуровића, начелника шумарског одељења Министарства народне привреде у пензији;

за начелника треће класе округа топличког Драгутина Симића, окружног начелника у пензији;

за начелника четврте класе округа пожаревачког Ивана Ђонића, начелника исте класе округа врањског, — по потреби службе; и

за начелника четврте класе округа пиротског Видана Пандуровића, јавног правозаступника при јагодинском првостепеном суду.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 17. септембра 1909. год. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за секретара друге класе Министарства унутрашњих дела Димитрија Михаиловића, члана прве класе Управе вароши Београда, — пошто је указ од 7. маја 1909. године одлуком Државног Савета Бр. 3739. од 11. августа ове године оглашен за неважећи;

за секретара четврте класе Министарства унутрашњих дела и шефа антропометриско-полицијског одељења у Пожаревцу Александра Јов. Кузмановића, секретара пете класе Министарства унутрашњих дела;

за начелника прве класе среза ваљевског Андреју Станковића, начелника исте класе среза црногорског, — по потреби службе;

за начелника прве класе среза звишког Тихомира Денића, начелника исте класе среза јабланичког, — по потреби службе;

за начелника прве класе среза посавског, округа ваљевског, Чедомира Перића, начелника друге класе среза ваљевског; за начелника прве класе среза нишавског Анту Иванковића, бившег среског начелника;

за начелника прве класе среза копаоничког Ђорђа Димитријевића, начелника исте класе среза нишавског, — по потреби службе;

за начелника друге класе среза хомољског Драгутина Николића, начелника исте класе среза звишког, — по потреби службе;

за начелника друге класе среза јасеничког, округа крагујевачког, Михаила Протића, секретара исте класе начелства округа крушевачког, — по потреби службе;

за начелника треће класе среза прокупачког Божидара Ристића, начелника исте класе среза поречког, — по потреби службе;

за начелника треће класе среза лепеничког Михаила С. Илића, начелника исте класе среза хомољског, — по потреби службе;

за начелника треће класе среза поречког Војислава Кимпановића, секретара исте класе начелства округа подринског, — по потреби службе;

за начелника треће класе среза црногорског Ђорђа Ст. Костића, бившег среског начелника;

за начелника треће класе среза трстеничког Перка Зековића, начелника исте класе среза копаоничког, — по потреби службе;

за начелника треће класе среза јабланичког Луку Б. Петровића, полицијског писара прве класе среза посаво-тамнавског;

за секретара прве класе начелства округа крушевачког Радомира Гаталовића, јавног правозаступника при Ћуприском првостепеном суду;

за секретара друге класе начелства округа подринског Косту Туцаковића, начелника исте класе среза посавског, округа ваљевског, — по потреби службе;

за секретара треће класе начелства округа моравског Светислава Марковића, полициског писара прве класе Управе вароши Београда;

за секретара треће класе начелства округа тимочког Петра Милићевића, начелника исте класе среза трстеничког, — без права на накнаду путних и селидбених трошкова;

за секретара треће класе начелства округа крајинског Петра Драгомировића, начелника исте класе среза прокупачког, — по потреби службе; и

за комесара железничке полиције у Нишу, у рангу писара друге класе Министарства унутрашњих дела, Драгутина Васића, писара друге класе Министарства унутрашњих дела и шефа антропометриско-полициског одељења у Пожаревцу, — по потреби службе.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 15. септембра 1909. год. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за писара друге класе Министарства унутрашњих дела — антропометриског одељења у Београду — Александра Ј. Андоновића, писара прве класе Управе вароши Београда;

за полициског писара прве класе управе вароши Београда Милутина Т. Марковића, писара друге класе антропометриског одељења Министарства унутрашњих дела, по молби и пристанку;

за полициског писара прве класе среза деспотовачког Александра Ђ. Младеновића, полициског писара исте класе среза голубачког, по службеној потреби;

за полициског писара прве класе среза моравског, округа пожаревачког, Стевана Спасића, полициског писара исте класе среза параћинског, по службеној потреби;

за полициског писара прве класе среза посавског, округа београдског, Младена Банића, полициског писара исте класе Управе вароши Београда, по службеној потреби;

за полициског писара прве класе среза рамског Васу Ј. Поповића, полициског писара исте класе среза посавског, округа ваљевског, по службеној потреби;

за полициског писара прве класе среза посавског, округа ваљевског, Јована М. Илића, полициског писара исте класе среза рамског, по службеној потреби;

за полициског писара прве класе среза грочанског Владимира Главинића, полициског писара исте класе среза посавског, округа београдског, по службеној потреби;

за полициског писара прве класе среза пожаревачког Михаила Васиљевића, полициског писара исте класе среза рађевског, по службеној потреби;

за полициског писара прве класе начелства округа крагујевачког Влајка Поповића, полициског писара исте класе

начелства округа рудничког, по службеној потреби;

за полициског писара прве класе начелства округа рудничког Душана Јанковића, полициског писара исте класе среза мачванског, по службеној потреби;

за полициског писара прве класе среза ресавског Михаила Милићевића, полициског писара исте класе начелства округа моравског, по службеној потреби;

за полициског писара прве класе среза рамског Косту Младеновића, пређашњег полициског писара;

за полициске писаре друге класе Управе вароши Београда: Крсту Љ. Милетића, полициског писара исте класе среза врачарског и Милорада Максимовића, полициског писара исте класе среза јадранског, обојицу по службеној потреби;

за полициског писара друге класе среза пожаревачког Драгишу Пантелића, полициског писара исте класе Управе вароши Београда, по службеној потреби;

за полициског писара друге класе среза мачванског Милорада Ристића, полициског писара исте класе среза поцерског, по службеној потреби;

за полициског писара друге класе среза студеничког Ананија Стевановића, полициског писара исте класе среза жичког, по службеној потреби;

за полициског писара друге класе среза јадранског Милорада Жеравићића, полициског писара исте класе среза ужичког, по службеној потреби;

за полициског писара друге класе среза ужичког Миливоја Николића, председника окружног одбора округа београдског;

за полициског писара треће класе среза параћинског Петра М. Јовановића, полициског писара исте класе среза моравског, округа пожаревачког, по службеној потреби;

за полициског писара треће класе среза голубачког Косту Трифуновића, полициског писара исте класе среза деспотовачког, — по молби;

за полициског писара треће класе среза рађевског Јована Алексића, полициског писара исте класе среза пожаревачког, по службеној потреби;

за полициског писара треће класе среза посавског, округа београдског, Жарка Јанаковића, полициског писара исте класе среза грочанског, по службеној потреби;

за полициског писара треће класе среза жичког Драгомира Бурмазовића, полициског писара исте класе среза студеничког, по службеној потреби;

за полициског писара треће класе начелства округа моравског Владимира Ташића, полициског писара исте класе среза ресавског, по службеној потреби;

за полициског писара треће класе среза поцерског Владимира Константиновића, полициског писара исте класе среза посаво-тамнавског, по службеној потреби;

за полициског писара треће класе среза врачарског Милована Чолића, полициског писара исте класе среза посавског, округа београдског, по службеној потреби; и

за полициског писара треће класе Управе вароши Београда Милана Јовановића,

дипломираног правника и практиканта Управе вароши Београда.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 15. септембра 1909. год. у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је да се:

Светислав Станојевић, начелник прве класе округа пиrotског;

Ђорђе Ненадовић, начелник друге класе округа нишког;

Љубомир Романовић, начелник друге класе округа пожаревачког;

Милош Ђорђевић, начелник треће класе округа подринског; и

Борисав Ристић, начелник четврте класе округа толичког, — на основу §. 70. закона о чиновницима грађанског реда ставе у стање покоја с пензијом, која им према годинама службе припада.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 17. септембра 1909. год. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за чланове друге класе Управе вароши Београда: Ранка Трифуновића и Живојина Лазића, вршиоце дужности члана исте Управе у рангу среског начелника треће класе, и Милорада Јовановића, секретара друге класе начелства округа нишког;

за секретара прве класе начелства округа нишког Васу Лазаревића, члана друге класе Управе вароши Београда, — по потреби службе;

за секретара друге класе начелства округа рудничког Лазара Нешића, начелника исте класе среза параћинског, — по потреби службе;

за начелника друге класе среза млавског Милана Анђелковића, секретара исте класе начелства округа рудничког, — по потреби службе;

за начелника треће класе среза параћинског Милана Мишића, полициског писара прве класе среза орашког;

за полициског писара прве класе среза посаво-тамнавског Живојина Митровића, бившег судског архивара;

за полициског писара прве класе среза рачанског Рељу Ђорђевића, полициског писара исте класе среза јасеничког, округа смедеревског, — по потреби службе;

за полициског писара друге класе среза лужничког Андреју К. Цветковића, полициског писара исте класе среза рачанског, — по потреби службе;

за полициског писара треће класе среза посаво-тамнавског Косту Митровића, полициског писара исте класе среза колубарског, округа београдског, — по потреби службе;

за полициског писара треће класе среза колубарског, округа београдског, Милутина Милића, полициског писара исте класе среза лужничког, — по потреби службе;

за полициског писара треће класе среза јасеничког, округа смедеревског, Милана

Петковића, полициског писара исте класе среза лесковачког, — по потреби службе; за полициског писара треће класе среза орашког Животу П. Поповића, свршеног правника.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 21. септембра 1909. год. у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је да се:

Јован Ђ. Јовановић, секретар прве класе начелства округа тимочког;

Милутин Пећанин, начелник друге класе среза јасеничког, округа крагујевачког; Никола Матијевић, секретар друге класе начелства округа крајинског; и

Коста З. Богдановић, начелник треће класе среза лепеничког, — на основу § 70. закона о чиновницима грађанског реда ставе у стање покоја с пензијом, која им према годинама службе припада.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 15. септембра 1909. год. у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је:

да се Станимир Димитријевић, полициски писар прве класе среза рамског, на основу § 76. закона о чиновницима грађанског реда, отпусти из државне службе с тим, да му се на име помоћи издаје из државне касе 30% од његове досадашње плате.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 15. септембра 1909. год. у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

ПОЈАМ ПОЗИВНЕ (ПРОФЕСИОНАЛНЕ) ТАЈНЕ У КРИВИЧНОМ ПРАВУ

(СВРШЕТАК)

Чудновато је, да и данас има два француска писца, који тврде противно овом општем мишљењу. То су *Esmein*¹⁾ и *Planiol*.²⁾ Они се наслањају на један ништаван аргументат: на појам тајне у старом француском праву. У старом се праву, веле они, није никад сматрала као „поверена“ („confié“) чињеница, која није била саопштена. Шта више према овим писцима потребно је, да је клијент изрично захтевао, да се поверена чињеница чува у тајности, потребно је, да се је она поверила „sous le sceau du secret“. Ово је мишљење заступао раније и француски Касац. Суд у познатом спору против *le Saint-Paire*.¹⁾ Али доцније се у спору против *Watelet* изјаснио противно (призна-

јући да има чињеница тајних „по својој природи“ („par leur nature“).²⁾

Немачки *Reichsgericht* имао је већ два пут прилику да се изјасни, да се морају сматрати као поверене и чињенице, које нису саопштене. Велики број казн. законика их изрично означава као поверене (бугарски, дански, јапански, холандски, угарски и шпански). Наш казн. зак. такође (§ 282.: „ако оне тајне, које су њима у следству њиховог звања или занимања откривене или саопштене, или за које су она по својој струци лечења или по свом звању дознала“...).

На супрот мишљењу, да се имају сматрати као поверене све сазнате чињенице, *Liebmann* вели¹⁾ да се питање, да ли је једна чињеница поверена или не, има решити на основу природе занимања у питању. Ово би значило оставити самовољи лица, која упражњавају дотичну професију, да оцене, да ли се нешто према њиховим професионалним појмовима има сматрати као поверено!

В. Чињеница поверена у упражњавању позива.

Да би једна чињеница била позивна тајна, није довољно да је она поверена ма у којој прилици. Саопште се н. пр. лекару извесне чињенице у чисто научном циљу, или се подвргне научним истраживањима извесног лекара, који хоће да испита какву болест. Чињенице сазнате од лекара на овај начин могу бити тајне у вулгарном смислу те речи, али се оне не могу сматрати као позивне тајне, т. ј. као тајне у смислу Крив. Права. Разлог за кривично-правну заштиту тајне овде не постоји, јер законодавац хоће да заштити само тајну, сазнату у вршењу позива. Да би дакле једна чињеница поверена била позивна тајна, треба да је она сазната у упражњавању позива.

Појам „позив“ обухвата сва занимања. Према томе кад се каже „тајна сазната у вршењу позива“, ту се подразумевају све врсте позивних тајни. Међутим има законика, у којима се уз израз „позив“ употребљавају и други. Тако у § 282. нашег казн. зак. се вели: „у следству њиховог звања или занимања“.¹⁾ Употреба израза „звање“ је погрешна, јер тајне сазнате „у следству звања“ су *званичне* тајне, а оне немају исти правни основ са позивним, те према томе не могу бити заштићене истим зак. прописом. У немачком казн. зак. се вели: „у следству њихова звања, стања, занимања, („kraft ihres Amtes, Handes, Gewerbes“). Поред израза „звање“ налази се дакле још и „стање“. Овај је израз сасвим излишан, и у осталом не може се на овом месту увидети његов смисао. Неки писци,¹⁾ да би отклонили тешкоћу, тврде, да се израз „стање“ односи само на извесна лица, именована у § 300., а „занат“ на друга, али то се не

може ничим оправдати.²⁾ У немачкој књижевности и препоручује *de lege ferenda*, да се употреби искључиво израз „позив“.³⁾ Он се већ налази искључиво у *грчком*, *финском* и *руском* казн. зак. и у пројекту *швајцарског* казн. зак. од 1903. У франц. и белг. казн. зак. вели се „по стању или занимању“ („par état ou profession“).

Пошто крив. правну заштиту уживају само *позивне* тајне, т. ј. чињенице сазнате у вршењу позива, „у следству занимања“, како вели наш законодавац, питање је, кад се има узети, да је једна чињеница сазната у вршењу позива.

*Bronardel*¹⁾ и *Muteau*²⁾ не чине ни овде као ни раније никаква ограничења. Позивна је тајна све, што је познато у времену, кад се је позив упражњавао. Њихов је принцип „secret toujours et partout“.

Према *Verwaest*-у једна чињеница је тајна сазната у времену позива само онда, кад је било неизбежно да се она сазна.³⁾ Но неизбежност није поуздан критеријум. Зависи више од личног нахођења, да ли ће се нешто сматрати као неизбежно или не.

Према извесним писцима треба чинити разлику између чињеница сазнатих у вршењу позива и оних, које су сазнате *приликом* вршења позива, тако да се ове друге не могу сматрати као позивне тајне.¹⁾ Лекар н. пр. затече свог пацијента, где се свађа са својом женом. Ово је чињеница, коју је он сазнао приликом вршења свог позива. Ово разликовање је противно циљу кривично-правне заштите позивне тајне. И чињенице сазнате приликом вршења позива могу да буду позивне тајне.

Немачки писци, тумачећи израз „kraft“, захтевају *узрочну везу између посеравања чињеница и вршења позива*.²⁾ Другим речима према њима треба да се чињеница у питању не би била сазнала, да се није у конкретном случају позив упражњавао. Као што ће се видети, захтев само ове узрочне везе није довољан.

Ludwig, према коме је такође потребна ова узрочна веза, држи да чињенице сазнате приликом вршења позива не могу бити позивне тајне.¹⁾

Према нашем мишљењу треба да су испуњена *три услова*, па да се може једна чињеница сматрати као поверена у вршењу позива:

1° Треба да се дотична чињеница *посредно* или *непосредно* тиче онога, у чијем се интересу позив у конкретном случају вршио, другим речима да је она клијентова посредно или непосредно. Тако је н. пр. пацијент рекао свом лекару, да је заражен од те и те јавне женске. Чињеница, да је ова женска заражена, не тиче га се ни посредно ни непосредно. Али ће га се тичати посредно, ако је дотична женска н. пр. његова жена, јер се из те чињенице може извести закључак, да је и он заражен.

²⁾ Wolff, op. cit., стр. 51.

³⁾ Wolff, loc. cit.

¹⁾ Responsabilité médicale. стр. 70.

²⁾ Op. cit., стр. 37.

³⁾ Secret médical. 1898. стр. 27.

¹⁾ B. Garçon, Code pénal annoté, 1901—1906. art 378. n° 96.

²⁾ B. Wolff, op. cit. стр. 52.; Ludwig, op. cit. стр. 30.

¹⁾ Op. cit., стр. 31.

²⁾ Dalloz P. 86. 1. 347.

¹⁾ Die Pflicht des Arztes zur Bewahrung anvertrauter Geheimnisse. 1890. стр. 25.

¹⁾ Одмах за тим законодавац, заборављајући да у § 282. говори не само о *лекарској* тајни већ и о тајни „свештених и духовних лица“, вели: „по својој струци лечења или по свом звању!“

¹⁾ Olshausen, Kommentar 3. Strafgesetzbuch, § 300, n. 7.; Ludwig, op. cit., стр. 30.

¹⁾ Siry 1901. 1. 161.

²⁾ Daloz 1899. 1. 585.

¹⁾ Daloz P. 45. 1. 340.

Разлог кривично-правне заштите позивне тајне оправдава овај наш захтев. На име позивна је тајна заштићена, да би се слободно обраћало за помоћ лицима, која упражњавају овај или онај позив. Исто поверење ће се међутим у њих имати, и ако она смеју откривати чињенице, које су истина сазнала од својих клиената, али које се ових не тичу ни у колико.

2^о Треба да постоји узрочна веза између сазнавања чињенице у конкретном случају и вршења позива, т. ј. треба да се је чињеница зато сазнала, што се је позив упражњавао. Чим постоји ова узрочна веза, чињеница је сазната (повремена) у вршењу позива, ако је услов 3^о испуњен. То важи, као што је већ наговештено, и за чињенице сазнате тобож приликом вршења позива („à l'occasion de l'exercice de la profession“, „gelegentlich der Berufsausübung“. Ако дакле постоји она узрочна веза, и оне се имају сматрати као сазнате у вршењу позива.

3^о Треба да постоји узрочна веза између сазнавања чињенице у конкретном случају и позива лица, које ју је сазнало. Другим речима, ако је у питању лекар, треба да је он чињеницу сазнао зато, што је лекар. Тако је н. пр. пацијент испричао лекару за време његове посете своје будуће планове. Узрочна веза под 2^о постоји овде, јер је лекар од њега то сазнао зато, што је свој позив вршио. Али нема узрочне везе под 3^о, јер је он није сазнао баш зато, што је његово занимање лекарство.¹⁾

Разлог кривично-правне заштите позивне тајне оправдава захтев двеју именованих узрочних веза. На име кад узрочна веза под 2^о недостаје, чињеница је сазната приватно, а не у професионалном својству. Такве се пак чињенице не заштићују од откривања. А ако нема узрочне везе под 2^о, клијент није морао поверити дотичну чињеницу. Заштићене су међутим од откривања само чињенице, које је он морао и требао поверити, јер само кад би откривање таквих чињеница било слободно, публика се не би смела обраћати за помоћ лекарима, бабицама ит.д. Разлог крив.-правне заштите позивне тајне не постоји дакле, кад недостаје било једна било друга узрочна веза.

Д-р Т. Живановић

СПАЉИВАЊЕ МРТВАЦА

СА ГЛЕДИШТА КРИМИНАЛНОГ

(СВРШЕТАК)

Др Болие пита нас, да ли има места веровању да ће сведоче двеју лекара, који би брижљиво прегледали сваки леш, бити довољна гаранција за констатовање узрока смрти?

¹⁾ Ова узрочна веза постојаће наравно, ако је клијент испричао свом лекару будуће планове, како би се обавестио, да ли их он с обзиром на своју болест сме предузети. Лекар их је онда сазнао зато, што је лекар. Исто тако ако би му саопштио неку ранију болест, да би се обавестио, да ли данашња има везе с њом.

Ова, и овој сличне предострожности изгледају нам мало озбиљне и успешне. Искуство доказује, да у огромној већини случајева тровања лекари могу констативати само ватру и смрт приписати природним узроцима; оно доказује да се у већини случајева тровања сумња и тужба појављују тек на неколико месеци после саране, и да су врло ретки случаји у којима се жртва из мртвачке постеље преноси на сто за секцирање.

Госпођа Жонио отровала је једну за другом три личности (две помоћу морфина и трећу помоћу атропина), и ни један од лекара, који су их лечили, није ни за тренутак посумњао у прави узрок смрти. Поштовани практичари приписали су смрт у сва три случаја природним узроцима. Тек после трећег смртног случаја директор осигуравајућег друштва посумњао је у природну смрт ових лица, и своју сумњу саопштио правосудју.

Ришел — Галтије Дитон осуђена је 30. октобра 1904 год. на 50 год. робије зато што је помоћу арсеника отровала свога мужа, своју свекрву и свога брата: првог 1902, а друго двоје 1903 год. Ни у једном од ова три случаја лекари нису познали ни узрок ни карактер болести. Сумње су се појавиле тек после погребне последње жртве.

Зар није очигледно да би, на случај да су лешеви ових жртава били спаљени, и г-ђа Жонио и г-ђа Ришел остале без казне!

Искуство из прошлости учи нас, дакле, да будемо веома скептични према констатацијама лекара. Сетимо се, да ни њихово знање ни њихова оштомност нису могли спречити читаве серије злочина чувених тровачица.

Тровачица Линден, из Лејда, осуђена је 1. маја 1885 год. на вечито изгнанство зато што је отровала или покушала отровати 102 лица помоћу арсеника, од којих је умрло 27.

Болничарка Жона Топон (из Америке) отровала је помоћу морфина и атропина 31 лице, а болничарка Марија Жонрет отровала је помоћу истих отрова 9 лица.

Служавка Јелена Јегадо отровала је 28, и покушала отровати 8 лица, за 18 год. због чега је 1851 године осуђена на смрт.

Шескам је отровала 14 лица, међу којима и свога оца и мужа.

Меј је отровала, помоћу арсеника, свога брата и својих 14 синова, а Ланб свога мужа, сина, једну пријатељицу и једну сусетку.

Служавка Анета Шенлабон осуђена је на смрт због 15 злочина тровања. Ухапшена је приликом покушаја тровања детета својих господара.

Г-ђа Урзини била је осуђена на вечити затвор, у тврђави Глац, зато што је отровала свога мужа, милосника и своју тетку.

Грофица д' Орламинд отровала је 15 лица: свога мужа, своје троје деце, затим оца, мајку, брата, три милосника, неколико поверилаца, једног служитеља и једног кирајџију.

Је ли потребно нарочито наглашавати, да моралност или знање лекара, који лече отроване жртве, могу у извесним случа-

јевима бити сумњиви. У свакој професији има и шугавих оваца. Да би се обезбедило од сваког изненађења злочинац, који је обично интиман са својом жртвом, постараће се да нађе ове сумњиве лекаре.

Свему овоме треба још додати небрежљивост и професионалну тајну, због које ће поједини лекари о извесним случајевима појављење сумње задржати искључиво за себе.

Што се тиче лекара, који би по званичној дужности оверавали смртне случајеве, они ће, у одсуству противних доказа, усвајати најчешће мишљења оних лекара који су лечили умрле. Спољашњи преглед леша — коме једино могу приступити — не може, у главном, побудити никакве сумње.

Не заборавимо, у осталом, да у многим местима има и може бити само један лекар, кога неће нико контролисати.

Изгледа да г. Болие води рачуна само о злочинима помоћу тровања, а заборавља, међутим, да спаљивање уништава и трагове других злочина: насилног побачаја, телесних повреда ит.д.

Дешава се врло често, да је потребно, било у интересу репресивном било у интересу цивилном, секцирати леш на неколико месеци после сахране, да би се тачно утврдио узрок смрти. Јасно је, да би ова мера, чија је корист неоспорна, била немогућна под режимом спаљивања мртваца.

Нека нам је још допуштено, да овде наведемо један факт који нам је познат из личног искуства.

Пре 4—5 год. била је прегажена једна стара радница у једном од бриселских предграђа. Фургон, у коме су преношене ствари једног официра, прешао јој је преко груди, и она је умрла на недељу дана после овог несрећног случаја. Поводом овога, а у својству шефа војног суда, добили смо од полицијског комесара записник о целом догађају, уз који су била приложена и два лекарска уверења (једно од лекара који је лечио прегажену, а друго од лекара који је по званичној дужности оверио узрок смрти). И један и други лекар тврдили су, да је смрт наступила услед несрећног случаја са фургоном, и с тога смо одмах издали допуштење за сахрану. Месећ дана доцније, на жалбу окривљених, ископан је леш и извршена секција, којом су приликом два судска лекара утврдили јасно и несумњиво, да је старица умрла услед последица запалења плућа.

Настаје, сасвим природно, питање: могу ли се, у извесној мери, отклонити незгодне последице од спаљивања мртваца?

Несумњиво је да се може регулисати, да се спаљивање лешева не врши одмах, већ на 2—3 месеца после смрти, само што нам и ово не изгледа много практично, пошто би чување лешева у нарочитим депоима коштало скупо. Поред овога, сумња или тужба могу се појавити и у четвртој или петом месецу после смрти.

Може се, тако исто озакоњити, да се спаљивање врши тек по допуштењу краљевског прокуратора, и после полицијске

ПОУЧНО - ЗАБАВНИ ДЕО

ТАЈНА ПЛАВЕ СОБЕ

(НАСТАВАК)

III

Писмо убијене.

Ево како је гласило писмо грофице Долорес де Сексто:

— Драги мој Емиле,

Пре по што умрем, хоћу да ти кажем шта ми на срцу лежи, јер осећам да нећу дуго живети и да ће ме мој муж убити. Једино би ме могао ти спасти и то на овај начин. Како сам са мужем направила тестамент, према коме би она страна која буде надживела другу, имала да наследи целокупно имање, то је потребно поништити га што пре. Тај тестамент и јесте моја несрећа и биће узрок мојој смрти. Вероватно је да ћеш помислити да је то некаква моја уобразиља, али да би те у томе разуверила, објаснићу ти моју ситуацију, па ћеш се и сам уверити да је моје тврђење тачно.

Мој је муж материјално готово унирач. Жиана је с њиме допутовала у Париз и он је непрестано код ње. Још се није усудио да своје ноћи проводи код ње, али ће и то временом доћи. Кад помислим само како сам га јако љубила! Грофица Жиана од Тора живи у Паризу веома луксузно и раскалашно и мој се муж због тога материјално сасвим унирао, јер је њу издржавао. Пре неки дан дошао је мој муж кући и претећи ми, тражио је од мене потпис којим га опуномоћавам да може продати једно од мојих имања у Каталонији, које сам највећма волела. На ово сам му изјавила, да се то имање док сам ја жива неће продати. Док сам ово говорила, гроф ме тако страшно гледао, да сам му у очима прочитала, да сам сама себи изрекла пресуду. Он јурну на мене, ухвати ме за гушу, обори на земљу и брутално ми рече:

— Потписаћеш!

— Никада! рекох енергично. Немам пара за метресе!

— Ја немам метресе.

— Цео свет зна да је имаш, па наравно и ја.

— Па лепо, имам метресу, али не метресу као што то ви кажете, већ једну пријатељицу и то стару пријатељицу која ме у истини искрено воли и која ће успети да ме својим утицајем подигне на највећи положај.

— Да ви нисте због тога љубоморни?

— Ни најмање, одговорих ја са презрењем.

Он се наљути и узвикну:

— Дакле, ти баш нећеш да потпишеш?

— Никада, али никада!

— Па лепо, сад знам на чему сам, рече он, и оде.

Убиће ме! Осећам да ће ме убити, ако не дођеш, јер сам му то из очију прочитала, кад ме је гледао. Моје одупирање неће ми опростити и осећам како ме презире. Али га сада и ја мрзим из

истраге и мишљења двају судских лекара, али нам и ова гаранција не изгледа довољна. У већини случајева злочинцу ће бити врло лако да изигра сумарна полицијска истраживања. Што се тиче судских лекара, спољни преглед леша, ма колико био брижљив, може им открити само оно исто што и лекару који се по званичној дужности уверава о узроку смрти. Као год и овај лекар, тако ће и судски лекари бити принуђени да усвоје мишљење лекара који је умрлог лечио.

Секција и хемијска анализа једине су, које у већини случајева пружају извесност, али нико не може ни мислити да их наређује поводом сваког смртног случаја.

Све мере гаранције, које би се у репресивном интересу могле предузети поводом спаљивања мртваца, састојале би се у знатном умножавању секција и хемијских анализа, а ово би било скопчано са огромним материјалним жртвама. Не треба још заборавити, да би ово умножавање секција имало за последицу и убуђење јавног мњења.

И доиста, секција је веома озбиљна мера, којој има места само у крајњем случају. Она, по правилу, изазива ужасне скандале, који често хује части фамилије. Поред овога, она је у противности са осећајима побожности и поштовања, које сродници осећају према умрлој личности.

Али, ма какве биле мере у циљу гаранције репресивног правосуђа поводом спаљивања мртваца, веома је важно постарати се о могућности њиховог извршења. Јер, док би извршење ових мера и било могуће у градовима и важнијим центрима, оно би у удаљеним местима и мањим селима било потпуно немогуће. И доиста, у мањим местима постојаће, у најчешће случајева, само један лекар, који ће једновремено вршити дужност и практичара и званичног лекара. Нема разлога, који би га руководили, да у једној улози буде ревноснији но у другој. При среским местима биће, истина, најмање два судска лекара, али нам ипак изгледа немогуће поверити им надзор и контролу свију мртвих случајева на целој среској територији.

Због свију ових разлога ми налазимо, да је криминално питање озбиљна сметња спаљивању мртваца. Изгледа нам, да је ван сумње, према данашњем стању ствари, да сахрањивање лешева много боље штити друштвени интерес репресије казнимих дела но њихово спаљивање.

Присталице спаљивања позваће се, без сумње, на Француску, која од пре 20 год. допушта спаљивање лешева. Оно је у Француској регулисано чл. 16—22 декрета од 27. априла 1899 год. који је издат у циљу извршења закона о слободи сахрањивања од 15. новембра 1887 год.

Према чл. 17. овог декрета: „Свако сахрањивање врши се под надзором општинске власти и по допуштењу надлежног чиновника, које се издаје по увиђају ових докумената: а) писменог захтева једног члана фамилије или ма које друге личности која је позвана да се стара о погребу, у ком захтеву мора бити означено и место сахране; б) уверење лекара

који је лечио умрлог из кога ће се видети да је смрт последица природног узрока, и в) извештај лекара који по званичној дужности оверава узрок смрти. У недостатку уверења лекара, који је умрлог лечио, лекар за оверавање узрока смрти дужан је извршити сумарну истрагу и њене резултате навести у своме извештају. Допуштење за сахрану може се издати само у оним случајевима кад овај лекар тврди, да је смрт наступила услед природног узрока.

Имали смо част да поводом ове ствари чујемо мишљење г. Густава Поатвена, одличног чиновника и директора познатог часописа „Journal des Parquets“, који је дуго година био генерални адвокат и истражни судија. Ево шта он мисли о спаљивању мртваца са гледишта криминалног:

— Бојим се — пише нам г. Поатвен — да у Француској нису много размисљали о негодним последицама спаљивања мртваца по репресију злочина. Познати су ми многи примери, у којима је смрт изгледала природна или као последица несрећног случаја, док су у ствари били у питању злочини због којих је екзумација била неопходно потребна. Чак и у самом Паризу допуштење за сахрану или спаљивање може се добити врло лако. Последњи факт који смо констатовали односи се на убиство удове Х... Док је лекар њену смрт приписивао несрећном случају, дотле сам ја, на 7 месеци после погребља, утврдио несумњиво, да су је удавили злочинци у циљу пљачке“.

Г. Поатвен био је тако љубазан, па је о овом важном питању тражио мишљење и од г. Балтазара, судског лекара и професора медицинског факултета у Паризу, и ево шта он мисли:

„Мере, које се предузимају у Паризу, у циљу предупређења опасности од спаљивања мртваца, ове су: Леш прегледа нарочити судски лекар у друштву са специјалним лекаром инспектором. Поред овога, постоји још и лекар који по званичној дужности оверава све смртне случајеве, нарочито кад је у питању спаљивање мртваца. Ако постоји ма и најмања сумња, лекари могу захтевати секцију пре спаљивања. Ове мере у ствари су илузорне. Не може се открити тровање простим прегледом леша, па чак ни секцијом, већ једино токсиколошким анализом, за коју је потребно више од месец дана. Сумња у материји тровања појављују се обично на 5 до 6 дана после смрти, односно после извршеног спаљивања. Из овога излази немогућност откривања злочина или, што је много важније, разбијање појављених сумњи против извесне личности“.

Пример Француске, као што се види, није такве природе да би убедио противнике спаљивања лешева, а и њено законодавство о овој ствари не изгледа нам мудро.

Д. Ђ. Алимпић

дубине душе; не могу очима да га гледам ма да сам га тако жарко љубила и обожавала.

Ах Емиле, Емиле! помогни твојој јадној сестри, коју си волео и која није хтела да послуша твоје савете, зашта је данас тешко кажњена. Кад би мој отац био у животу, како би се горко кајао за свој поступак, јер ме је он упознао са тим човеком и бацно ме, тако рећи, у његове руке. Јадан отац! ипак га не мрзим, Бог нека му душу прости. Али дођи ти, који си још моја једина нада, дођи да спасеш своју сироту сестру.

Пошто је Марк Жордан прочитао ово дирљиво писмо, врати га маркизу, који му рече:

— Дакле, јесте ли га прочитали?

— Да.

— Па шта мислите?

— Заиста, ово је више него предноставка. Али то још није довољно.

— Да се казни зликовац?

Наравно. Треба констатовати злочин и доказати да је он виновник.

— Тако је, тако је, зато сам к вама и дошао, јер не верујем у истражну власт. Чим сам примио писмо овакве садржине, можете мислити како сам се осећао; одмах сам ускочио у први воз који се кренуо за Париз и амо дошао. По моме доласку одмах сам сазнао несрећу која ме је задесила, и видео да сам дошао касно. Као без душе одјурео сам истражну власт изјавио да ми смрт моје сестре изгледа сумњива и захтевао сам да се обустави сахрана и поведе нова анкета. Успео сам да одложим сахрану, али, ипак, знам унапред, како ће се цела ствар свршити. Извршиће се секција леша и доктори ће констатовати, да се моја сестра сама обесила, јер је нађена обешена у соби, чија су врата, међутим, била изнутра закључана. Као што видите, сви су изгледи да ће се цела ова ствар свршити у корист њенога мужа. Али не могу да дозволим да зликовац не буде кажњен, па сам с тога и дошао к вама да ми помогнете.

Маркиз ућута и за овим настаде тишина.

Марк Жордан је за све време размишљао. И он је био убеђен да је Долорес убијена. Али је увиђао да је то веома тешко доказати, пошто је већ цео свет стекао убеђење да се она сама убила, а то је у осталом утврдио био и комесар полиције, као и прва анкета.

Услед овога Марк Жордан је био веома замишљен. Маркиз га је непрестано посматрао и најпоследње му рече:

— Да вас не буну случајно што је соба била закључана са унутрашње стране?

— Наравно, врло је тешко доказати да их је неко други изнутра закључао, сем ваше сестре. Шта више изгледа апсолутно невероватно.

— Ах! зликовац се заиста, показао, врло вешт. Није дао времена мојој сестри да поништи тестамент и ако не будемо успели да докажемо да је он убица, наследиће све милијоне моје сестре и усрећиће Жиану од Тора.

— Помишљате ли на то, господине? Помишљате ли колико би било неморално

да такав зликовац ужива спокојно толико грдно богатство, а да не испашта своје страховито дело?

— Да, одговори замишљено Марк Жордан. Не плаше ме тешкоће, већ се бојим да не успем.

— Признајем вам, господине, да сте ме веома заинтересовали овим догађајем и да ме је писмо, које сам прочитао, ужасно дирнуло. Дајем вам реч, да ћу ма по коју цену осветити ону, која је тако кукавички убијена.

Маркиз уздрхта од радости и обузе га нада.

— Ах, господине, дакле и ви верујете да је убијена?

— Убеђен сам у то, али, на жалост, треба сада убедити и остале.

— Ако само будете узели целу ствар на себе, господине, онда могу бити спокојан.

Марк Жордан погледа маркиза и рече:

— Ослоните се на мене!

То је било све, што му је детектив рекао. По том стегоше један другом руку и удалише се.

Маркиз оде пун наде да ће се убиство доказати, а Марк Жордан предузе одмах свој посао. Запади cigaretу и стаде размишљати о свему, што је мало пре разговарао са маркизом. Јасно му је било сада као дан да се грофица де Сексто није сама убила, већ да ју је муж убио. Али, на какав ли ју је начин, несретник, убио? Марк Жордан трудио се да изведе какав закључак, црпајући податке из новина и из исказа грофициног брата. Гроф де Сексто напустио је свој стан изјутра и отишао у Версаљ. Убиство је, без сумње, већ било извршено. Убица је задавио своју жену и обесио о шарку прозора, па се из стана удалио.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

С француског
Милутин Т. Марковић

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I

Г. Исак Ј. Леви, адвокат из Београда, пита:

»Поводом тога, што поједини квартови Управе града Београда неједнако тумаче и примењују, пропис § 356. тач. в. крив. зак. — створена је читава забуна како у Београду, тако по свој прилици и у унутрашњости Србије. Док поједини квартови налазе: да по том зак. пропису само газде — сопственици имања имају право да откажу станове закупцима (кирајцијама) у року од 14 дана, ако нема писменог уговора, и да обратно, киражције немају то право, већ у оскудици уговора, морају држати стан под закуп све до убицајеног времена места, а то је до 1. Маја односно до 1. Новембра.

Други пак квартови налазе: да исто тако по § 356. в. кр. зак. у вези са § 701. кр. зак. и киражције имају то исто право

отказа на 14 дана, ако се нема уговора. Ово своје гледиште оснивају на темељу правичности. Као што газде имају право киражцијама да откажу стан, тако исто и киражције имају исто право према газдама.

Истина је, да у кривичном закону нема аналогije, али држећи се тога да је законодавац тим законским прописом хтео да регулише грађ. правно питање о закупу, а не о казни, што се види из позивања његовог на пропис § 701. грађ. закона, само што је неспретно унео тај пропис у част III о кажњену иступа.

Како о том питању још нема начелне одлуке опште седнице касационог суда, то молим као редован читалац „Полицијског Гласника“, да уредништво стави питање правницима и људима од закона: како се има разумети пропис поменутог законског наређења, кад је у питању отказ стана од стране закупца према газдама?“

— На ова питања одговарамо:

О примени § 356. в. кривичног закона, писано је у нашем листу неколико пута до сада.

Тако, у броју 15. за 1908. годину, писао је г. Душан Николић, члан полиције, нарочити чланак.

У бр. 26. и 27. од ове године, т. Ж. Топаловић, писар судски, такође је посветио овој одредби два чланка.

У бр. 31. од ове године, у рубрици „Поуке и Обавештење“, уредништво је давало извесна обавештења о примени ове законске одредбе, поводом питања једног полицијског писара.

И, на послетку, у бр. 33. од ове године, писао је о томе и г. Дим. Калајџић, начелник окружни у пензији, такође нарочити чланак.

Сви ови писци, забављали су се, наравно, само питањем о отказу закупа од стране сопственика према киражцијама и закупцима.

После оволиког писања о једној истој ствари, требало би да је она довољно и објашњена, али на против, у томе се није успело, јер је сваки од ових радника био другчијих погледа на значај ове законске одредбе.

Према томе, она треба и мора бити предмет оцене Касационог Суда за случајеве отказа закупа од стране сопственика према закупцима и киражцијама, јер је чак и судска пракса у овом погледу неједнака, у колико судови судедују у оцени одлука полицијских власти по оваквим случајевима.

Што се тиче питања, које је овде истакнуто, на име: да ли закупци могу отказивати стан сопственицима зграда у року од 14 дана, као што ови могу њима, о њему до сада није било речи у овоме листу.

Уредништво ће радо примити сваки напис, који би имао задатак да ово питање расветли.

Само, пак, уредништво налази: да § 356. в. кривичног закона, у опште и не додирује питање које је овде истакнуто, нити њега обухвата у ма коме облику.

Законодавац је овим законским наређењем просто регулисао положај и права сопственика зграда према киражцијама, а

ове последње оставио да свој одношај према сопственицима регулисавају на начин прописан § 701. грађанског закона.

Улога полицијских власти имала би, у овим случајевима, да се сведе просто на то, што би оне, на захтев кирајџија, саопштавале сопственицима стана да им је отказ учињен, као што сада чине у обрнутим случајевима, и да после овога рока омогуће излазак закупаца из закупног добра од самовоље сопственика.

У свима случајевима, кад кирија није плаћена до дана изласка из стана, полицијске власти, на захтев сопственика, морају поступати по распису г. Министра Унутрашњих Дела од 24. марта 1866. године ПМ 2073. (Полицијски Зборник стр. 1263).

Како ће се догађати и то, да ће сопственици станова тражити посредовање власти за накнаду штете, коју ће имати због ранијег отказа стана (§ 699. и 702. грађ. зак.) и тражити да се и то обезбеди пописом ствари, полицијске власти неће имати права да улазе у оцену тога питања, јер сопственицима стоје на расположењу средства обезбеђења из грађанског судског поступка, код редовних судова.

Све ово, наравно, важи ако је усмен уговор о закупу.

А ако је уговор писмен, онда је њиме регулисан и одношај закуподавца и закупца и по њему ће се и поступати.

II

Суд општине бачевичке, актом својим Бр. 1495, пита:

„Месна контрола, а тако исто и стални окружни одбор, готово сваке године траже од општинског суда засебно рачун о кошевској храни, и суд редовно склапа по два истоветна рачуна и шаље један одбору а један контроли.“

Моли се уредништво за обавештење: мора ли ово овако бити, или суд може да сачини само један рачун, па да га пошаље одбору а овај по прегледу контроли, јер у члану 21. зак. о општ. кошевима о овом није јасно казано.

— На ово питање одговарамо:

По чл. 21. закона о општинским кошевима, мора се рачун склапати одвојено за Контролу, а одвојено за окружни одбор.

Сем тога, шаље се и извод г. Министру Народне Привреде.

Какви морају бити рачуни за контролу, а какав извод за Министра, предвиђено је чл. 27. правила за извршење поменутог закона, која је прописао Министар Народне Привреде под 5. августа 1890. г. ЗБр. 1844 (Полицијски Зборник стр. 976). Треба видети још и чл. 20. правила и упутства Гл. Контроле за рачуноводство и књиговодство при општинским судовима од 11. маја 1902 г. Бр. 9414 (Полицијски Зборник стр. 386.).

III

Суд општине таковске, актом својим Бр. 1301, пита:

»1. Једном лицу из Такова, украдена су два коња са пашњака. Лопов није ухваћен. Оштећени код полицијске власти

тражи накнаду од ове општине као одговорне, по чл. 1. зак. о накнади штете учињене злон. паљевином и намерним против законим поништајем ствари.

Начелник среза тамнавског, актом бр. 12668. 1908 г. спровео је предмет овом суду, те да општина, преко свог пуномоћника код суда са оштећеним у смислу чл. 19. пом. закона, покуша равнање.

На протоколу код суда Бр. 1606 обе стране пристале су: да општина плати оштећеном покрају коња 350 динара.

Суд није уважио ово поравнање, из разлога, што за то није надлежан, јер сума о којој је реч прелази преко 200 дин. § 6. грађ. судског пост. и сва акта врати начелнику на даљи рад.

Понова актом Бр. 14.544. 1909 г. враћена су акта овог предмета од начелника среског с наредбом: да суд, као надлежан, по чл. 19. пом. закона поравнање утврди;

2. Извесном лицу из Такова, ноћу између 20—11. т. м-ца, украдено је 8 осам снопова пшенице, са крстина саденутих у њиви — отвореном пољу. На тражење оштећеног, покраја је нађена кад два лица и кривци су дело крађе потпуно признали.

Суд налази: да се ово дело казни по тач. 3. § 222. крив. закона, зашто је надлежан државни суд, а не општински; и руководећи са тим разлогом, спровео је начелнику среза тамнавског сва акта предходне истраге, кривце и покрају као надлежном на ислеђење.

Начелник срески актом Бр. 10266. од 22. Јула враћа акта кривце и покрају суду, наводећи: „овде стоји дело иступне крађе казнимо по § 391. крив. закона“ и наређује да суд општински као надлежан дело оконча.

Суд овај стојећи и даље на гледишту и по једном и другом предмету, да је за окончање истих ненадлежан; моли уредништво за објашњење:

1. Је ли надлежан општ. суд утврђивати поравнање, закључено између општ. пуномоћника и оштећеног, за покрадене коње на 350 дин. и по ком зак. пропису?

2. Је ли дело крађе снопова жита казнимо по § 391. крив. зак. по схватању полиц. власти, или и по тачки 3. § 222. истог зак. по схватању ово општинског суда?«

— На ова питања одговарамо:

1. По чл. 19. закона о накнади штете учињене злонамерном паљевином и намерним противзаконим поништајем ствари, одговорне општине и оштећени могу се равнати, за накнаду штете, и код општинских судова, али само у смислу § 6. грађанског судског поступка, на који се поменути чл. 19. нарочито позива.

По чл. 6. грађанског судског поступка, општински судови могу судити и равнати парничаре само до 200 динара, а не и преко ове суме.

Према овоме, општински суд је правилно урадио што није пристао да одобри поравнање, које премаша његову надлежност.

Ова околиност, што су општински судови могли вршити равнања и за веће суме од 200 дин. у доба кад је донесен § 19. закона о накнади, не мења стање ствари,

јер поступак, као формалан закон, важи за све спорове, који сада наступе; и

2. II § 221. и § 391. крив. закона, који одређују категорију крађа, везују ову за вредност покрађе, па то чине и § 221. А. и 223. Б. поменутог закона.

Све ове одредбе, које су постале једновремено с оном из тач. 3. § 222. крив. закона (10. јануара 1879 године), имају задатак да утврде: кад се извесне крађе казне као иступ а кад као преступ, и за основицу те разлике узимају вредност, а не начин извршења, јер овај последњи игра пресудну улогу тек онда, кад се одређује: које су крађе просте а које опасне.

Према овоме, све крађе, па чак и крађе: кошница, платна с белила, сабраних плодова у пољу ит.д. кад њихова вредност не прелази двеста гроша чаршиских, долазе у ред иступних крађа, и за извиђање и суђење њихово надлежне су општинске и полицијске власти.

По томе, гледиште тога суда није правилно, јер се иначе ничим не би дало објаснити: шта би определило законодавца да полицији и општинским властима да право суђења крађе стоке до 100 гроша, а да им не дозволи суђење крађе жита у вредности неколико динара.

О овоме је, у осталом, давато објашњење и у 1906. години, па је суд то требао да прочита.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТЕРЕ

Недељко М. Караџић, из Дсб. Луга у ср. добричком, који одговара за силовање, побегао је. Он је стар 24 год. раста високог, у опште плав, без браде, бркова малих.

Намерао је пребегти преко границе са Марком Караџићем. При себи има пасош који гласи на Јована Јововића. — Денеша начелника ср. добричког Бр. 10503.

Милоје Д. Стојиљковић, из Доњег Драговља, среза и окр. нишког, побегао је из судског притвора где је био због опасне крађе. Он је стар 26 година, средњег раста, примањаст, обичних прих бркова, косе црне, на десном оку нема трепавице. На себи има: црну шубару, прслук од црног шајка а преко њега прслук од багане, оба отворена и без рукава, чакшире црне узане а на ногама поцепане ципеле. — Акт иследног судије нишког првостепеног суда Бр. 16666.

Преноручује се свима полицијским и општинским властима, да за свима побеглим личностима учине најживљу потеру, и у случају провалаaska стражарно их упуте властима које су потернице издаде, с позивом на означене бројеве акта или денеша.

УХВАЋЕН

Живана Миладиновића, из Ракиња окр. смедеревског, осуђеника београдског казненог завода, који је као слободњак побегао ноћу између 29. и 21. јула ове године са аде Ци-

ганије, ухватила је власт среза орашког и претала заводу, те је тако престала потреба за њиховим даљим тражењем. — Акт Управе београдског казненог завода Бр. 4846.

ПОЗИВ НА ПРЕДАЈУ

Решењем овог начелства од данашњег Бр. 13675. утврђено је, да су се **Милан Марковић**, одбегли робијаш из Доњег Дубца (чију слику износимо) и **Јован Радовић**, одбегли војник сталног кадра из Каоне у срезу драгачевском, одметнутих негод овоземањских власти у намери да самовласно живе и у друштву са оглашеним хајдуком Новицом Балтићем, из Заграда, да кажњива дела чине.

Стога а на основу чл. 8. и 9. зак. о јавној безбедности, начелство ово окружно позива Милана Марковића, одбеглог робијаша из Д. Дубца и Јована Радовића одбеглог војника из Каоне, да се у року од (20) двадесет дана, рачунећи од дана када ова објава у «Српским Новинама» изађе, пријаве најближој полицијској власти или најб. иже првостепеном суду, што ако не учине, начелство ће их у смислу чл. 10. пом. закона огласити за хајдуке, када ће бити слободно свакоме убити их.

Милан је стар 27 година, средњег раста, жуто плавих очију, риђе косе и бркова, од особених знакова има са леве стране врата белеге од шифрула, у одељу сукненом, на глави шешир или шајкачу, на ногама опанке. Од оружја има пибодијеву пушку и револвер.

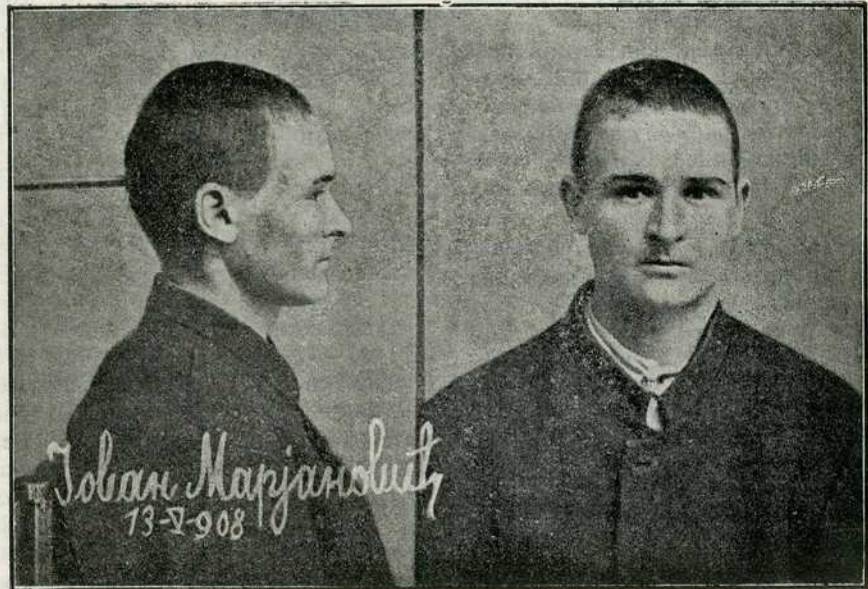
Јован је стар 22 године, раста високог и танког, граорастих очију, риђе косе, без бркова, који су га тек гарили, а од одећа има гуњ од сукна, кошуљу од тежињавог платна, на глави

да самовласно живи и казнима дела чини — да хајдукује.

Стога у смислу одредбе чл. 9. закона о јавној безбедности начелство ово окружно позива Јована Марјановића, тежака из Кобиља, да се у року од (20) дана двадесет — рачунајући последњу објаву у «Српским Новинама» пријави најближој полицијској власти — или

је нестало. Она је стара 13 година, очију прних и крупних, раста средњег, косе црне, кад говори замуцкује. У одељу је пиџаном. — Денеша начелника среза ресавског Бр. 15960.

Урош Петровић, из В. Каменице, зидарски шегрт, 16. овог месеца отумарао је незнано куд. Он је стар 14 година, средњег раста, плав, лица округлог, косе жуте. Од одећа

првостепеном суду, што ако не учини начелство ће га по поменутом закону огласити за хајдука.

Јован је стар 18 год., без браде и бркова, повисок, очију граорастих, косе и обрва смеђих, од одећа има блузу, прелук и грудњак од жуте коже и уске панталоне, на ногама опанке и

има јелек и чакшире а на глави шајкачу. — Денеша начелника среза левачког Бр. 1244.

Нека све полицијске и општинске власти живо потраже нестала лица и пронађене упуте именованим властима, које су тражење захтевале.

КРАЂЕ СТОКЕ

Ивану Милошевићу, тежаку из В. Плана, украдена је једна кобила за време издржавања вежбе при VI пуку на Вањици. Кобила је длаке затворено доратасте, матора 10—12 година, у задњу леву ногу путоногаста са жигом «К. 8». — Акт Управе града Београда Бр. 43389.

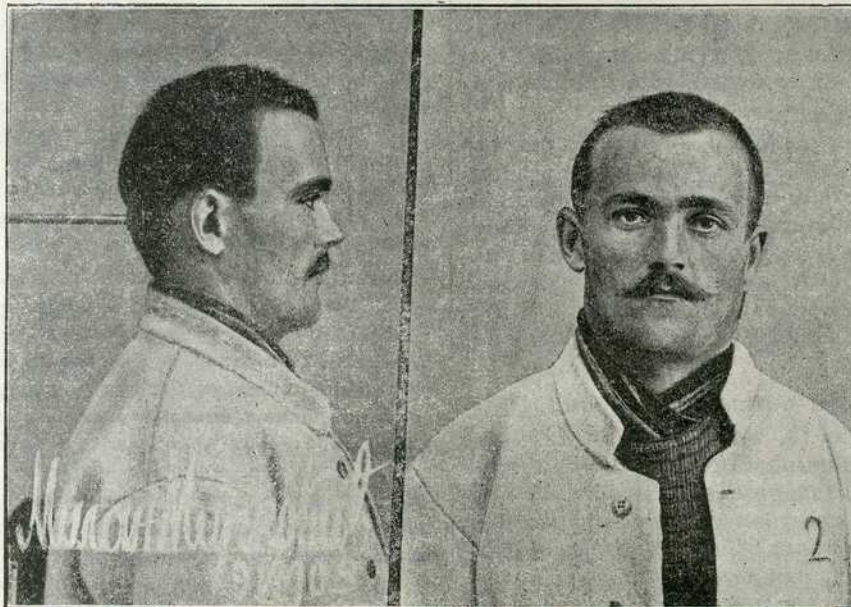
Код скитачких Цигана нађена је једна ждребица, матора 6 година, доратаста, цветаста, жиг «А». — Денеша начелника среза добричког Бр. 11196.

Живку Гајићу, из Сремчице, украден је један коњ ноћу између 20—21. овог месеца. Коњ је длаке зелене, стар 5 година, висок 180 см. без других обележја. — Денеша начелника ср. посавског окр. београдског Бр. 16573.

Ноћу између 21. и 22. овог месеца, непознати крадљивци украли су Луки Мијановићу, из Костајника, једног коња длаке доратасте, маторог 7 година, у задњим ногама путаст, на челу мало цветаст, висок 145—150 см: без роваша а са жигом «Т» 6. пука. — Денеша начелника среза рађевског Бр. 8631.

Ноћу између 14. и 15. овог месеца, нестала су два бика из села Милатовца, својина Симића и комп. из Крагујевца. Један је бик длаке плаве, цветаст, а други длаке плаво-жуте. Оба су матори по 3 године. Те исте ноћи нестала су тој фирми и два касанска вола са марком С. К. с десне стране кука, матори по 7—8 година. Денеша начелника среза крагујевачког Бр. 13697.

Обраћа се пажња свима полицијским и општинским властима на ове крађе и крадљивце.

шајкачу, на ногама опанке. Од оружја има пушку маузерку.

Из канцеларије начелства округа чачанског 19. септембра 1909 год. Бр. 13675. Чачак.

Решењем начелства округа пожаревачког Бр. 15.337. од 18. ов. мес. утврђено је, да се **Јован Марјановић** — „Кобиљац“, из Кобиља, среза млавског (чија се слика износи) одметну испод ово земањских власти у намери

шарене чарапе, на глави има јагњећу шубару, говор му је танак.

Из канцеларије начелства округа пожаревачког 18. септембра 1909 год. Бр. 15357. у Пожаревцу.

ТРАЖЕ СЕ

Милице, кћери **Јанићија Јовановића**, абације из Свилајнца, 12. ов. м-ца незнано

УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА